

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9069 af 06/12/2022 (Gældende)

SU - uddannelse i udlandet - tilbagebetaling - indskrevet på anden uddannelse end SU er tildelt til - vejledning fra andre end den kompetente myndighed - berettiget forventning

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-21709, 22-15759 og 22-27282

SU - uddannelse i udlandet - tilbagebetaling - indskrevet på anden uddannelse end SU er tildelt til - vejledning fra andre end den kompetente myndighed - berettiget forventning

Resumé:

Når en studerende søger om og får tildelt SU til en uddannelse, bliver SU tildelt til denne specifikke uddannelse.

Hvis man ikke følger den uddannelse, som man har fået tildelt SU til, har man ikke ret til den udbetalte SU. Hvis man ikke har ret til den udbetalte SU, skal man tilbagebetale den SU, som man har modtaget med urette.

Efter forvaltningsretlige principper kan man i ganske særlige tilfælde få en berettiget forventning om, at man har ret til en udbetalte ydelse. I et sådan helt særligt tilfælde skal man ikke tilbagebetale ydelsen, uanset at man ikke opfylder betingelserne for ret til den udbetalte ydelse.

På samme møde behandlede ankenævnet en række sager med samme problemstilling. I alle sagerne havde den studerende søgt om SU til en treårig uddannelse ved et uddannelsessted i Sverige. Det viste sig senere, at den studerende havde været indskrevet på en anden uddannelse ved samme uddannelsessted.

Det pågældende uddannelsessted udbød flere forskellige uddannelser, hvoraf nogle var treårige gymnasiale uddannelser, som var godkendte som SU-berettigende og andre var toårige voksenuddannelser, som ikke var SU-berettigende.

Det konkrete uddannelsessted havde vejledt de studerende om at søge om SU til den treårige SU-godkendte uddannelse, uanset de var indskrevet på en anden uddannelse. Uddannelsesstedet havde også udstedt ”dokumentation for studieaktivitet”, hvoraf det fremgik, at de studerende gik på den uddannelse, som de havde fået tildelt SU til, uanset at de studerende ikke var indskrevet på denne uddannelse.

Ankenævnet fandt i alle sagerne, at den studerende havde været indskrevet på en anden uddannelse end den uddannelse, som den studerende havde modtaget SU til, og at den studerende derfor ikke havde ret til den udbetalte SU.

Vejledningen fra uddannelsesstedet i Sverige kunne ikke føre til et andet resultat. Som udgangspunkt er det alene vejledning fra den kompetente myndighed, som kan give en berettiget forventning om ret til SU. I dette tilfælde er den kompetente myndighed Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Forkert vejledning fra et uddannelsessted i udlandet er således ikke tilstrækkeligt til, at man opnår en berettiget forventning.

I en enkelt af sagerne fandt ankenævnet, at den studerende måtte anses for at have en berettiget forventning om, at SU for en del af perioden var modtaget med rette. SU for denne periode skulle derfor ikke tilbagebetales.

Den studerende havde i denne sag loyalt oplyst om uddannelsen hun var indskrevet på uanset at denne ikke var SU-berettigende. Styrelsen standsede på den baggrund udbetaling af SU og undersøgte sagen nærmere. Styrelsen indhentede yderligere oplysninger fra uddannelsesstedet, som oplyste, at den studerende gik på den uddannelse, som hun havde søgt om og modtaget SU til. Styrelsen valgte at tilsidesætte den studerendes oplysninger og genoptog derefter udbetalingen af SU. Den studerende fik på baggrund heraf en berettiget forventning om, at den efterfølgende udbetalte SU var modtaget med rette.

I alle de øvrige behandlede sager skulle den studerende tilbagebetale den modtagne SU.

Nedenfor gengives resultatet og begrundelsen for tre af de behandlede sager.

Reglerne:

Love og bekendtgørelser

Bekendtgørelse af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017:

- § 2, om at være indskrevet på og gennemgå en uddannelse for at være berettiget til SU
- § 30, om tilbagebetaling af SU

Bekendtgørelse om statens uddannelsesstøtte, bekendtgørelse nr. 2433 af 14. december 2021:

- § 60, om tilbagebetaling af SU

Sag nr. 1

Sagsfremstilling:

Den studerende havde søgt om SU til uddannelsen Hantverksprogrammet, Textil & Mode på uddannelsesinstitutionen [Navn] i Sverige. Denne uddannelse er en gymnasial uddannelse på tre år.

Den studerende var indskrevet på en anden uddannelse udbudt på samme uddannelsesinstitution. Denne uddannelse er voksenuddannelsen af Textil & Mode og varer to år.

I dokumentation for studieaktivitet har hun angivet, at hun fulgte den treårige gymnasiale uddannelse, selv om hun fulgte den to årige voksenuddannelse.

Ankenævnet fandt, at hun var indskrevet på en anden uddannelse, end hun havde søgt om og modtaget SU til, og at hun derfor skulle tilbagebetale den modtagne SU.

Den vejledning, som hun havde modtaget af den svenske uddannelsesinstitution, kunne ikke føre til et andet resultat.

Afgørelse:

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fandt, at den studerende skulle tilbagebetale SU for perioden februar 2020 til september 2021.

Begrundelse for afgørelsen:

Vi vurderer, at du ikke havde ret til SU i perioden fra februar 2020 til september 2021. Du skal derfor tilbagebetale SU for perioden.

Vi har lagt vægt på, at du har ansøgt om og modtaget SU til en anden uddannelse, end den uddannelse, du har været indskrevet på.

Du har søgt om og modtaget SU til uddannelsen Hantverksprogrammet, Textil & mode (Gymnasial uddannelse på 3 år). Navnet og beskrivelsen af uddannelsen fremgår af din ansøgning om SU.

Vi vurderer, at du har været indskrevet på en voksenuddannelse og ikke den SU-godkendte gymnasiale uddannelse, som du har søgt om SU til.

Vi er opmærksomme på, at det fremgår af dokumentation for studieaktivitet, som er udstedt af [Navn], at du er indskrevet på den uddannelse, som du er tildelt SU til.

Vi har imidlertid lagt vægt på, at det fremgår af skemaet "Studieafbrott", at uddannelsen, som du afbryder, er "TEXVUX", som er en voksenuddannelse. Dette understøttes af den indsendte studieplan, hvoraf fremgår, hvilke fag du har fulgt.

Vi er i den forbindelse opmærksomme på udtalelsen fra [Navn] vedrørende din studieplan, men finder, at denne ikke kan ændre vores vurdering af, at du ikke har været indskrevet på den uddannelse, som du er tildelt SU til.

Hvis det konstateres, at SU er udbetalt uberettiget, kræves SU tilbage i det omfang, at kravet ikke er forældet efter de almindelige forældelsesregler.

SU tildeles den uddannelse, som du har søgt om støtte til. Hvis du ikke påbegynder denne uddannelse, eller hvis du ændrer i din uddannelse, skal du søge om SU igen.

SU tildelt til en anden uddannelse, end den du har været indskrevet på, skal derfor tilbagebetales. Dette kan alene fraviges i helt særlige tilfælde, herunder berettiget forventning om, at du havde ret til SU.

Vi er opmærksomme på, at der bl.a. på [Navn]'s hjemmeside har fremgået urigtige oplysninger om, at alle deres uddannelser er godkendte som SU-berettigende, og at [Navn] flere gange har bekræftet over for styrelsen, at du har været optaget på den 3-årige gymnasiale uddannelse. Vi finder, at denne vejledning om dansk SU ikke kan give dig en berettiget forventning om, at du havde ret til SU.

Der er i øvrigt ikke andre omstændigheder i den sag, som vi mener kan medføre, at du har en berettiget forventning om at beholde den SU, der er udbetalt uberettiget.

Vi bemærker i den forbindelse at det som udgangspunkt alene er vejledning fra den kompetente myndighed, der kan give en berettiget forventning om ret til SU. I dette tilfælde er den kompetente myndighed Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Vi er også opmærksomme på, at der er flere danske studerende, der er i samme situation som dig. Vi bemærker hertil, at det forhold, at der er/kan være flere studerende i samme situation som dig, ikke ændrer ved, at du skal tilbagebetale SU, som du ikke var berettiget til.

Sag nr. 5

Sagsfremstilling:

Den studerende havde søgt om SU til uddannelsen Hantverksprogrammet, Textil & Mode på uddannelsesinstitutionen [Navn] i Sverige. Denne uddannelse er en gymnasial uddannelse på tre år.

Den studerende fulgte uddannelsen Interiør-Design, som er en voksenuddannelse udbudt på samme uddannelsesinstitution.

I den første dokumentation for studieaktivitet har hun korrekt angivet, at hun fulgte uddannelsen Interiør-Design. Ved de efterfølgende fire dokumentationer for studieaktivitet havde hun angivet Textil & Mode, som hun havde søgt om SU til, men som hun ikke fulgte.

Den studerende anførte ligesom i de øvrige sager, at hun havde fulgt den vejledning, som hun havde modtaget af den svenske uddannelsesinstitution.

Ankenævnet fandt, at hun havde været indskrevet på en anden uddannelse, end hun havde søgt om og modtaget SU til, og at hun derfor skulle tilbagebetale.

Det forhold, at hun ved den første dokumentation for studieaktivitet havde angivet korrekt uddannelse, kunne ikke føre til et andet resultat.

Den vejledning, som hun havde modtaget af den svenske uddannelsesinstitution, kunne heller ikke føre til et andet resultat.

Afgørelse:

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fandt, at den studerende skulle tilbagebetale SU for perioden oktober 2019 til juni 2021.

Begrundelse for afgørelsen:

Vi vurderer, at du ikke havde ret til SU i perioden fra februar 2020 til september 2021. Du skal derfor tilbagebetale SU for perioden.

Vi har lagt vægt på, at du har ansøgt om og modtaget SU til en anden uddannelse, end den uddannelse, du har været indskrevet på.

Du har søgt om og modtaget SU til uddannelsen Hantverksprogrammet, Textil & mode (Gymnasial uddannelse på 3 år). Navnet og beskrivelsen af uddannelsen fremgår af din ansøgning om SU.

Vi vurderer, at du har været indskrevet på en voksenuddannelse og ikke den SU-godkendte gymnasiale uddannelse, som du har søgt om SU til.

Vi er opmærksomme på, at det fremgår af dokumentation for studieaktivitet, som er udstedt af [Navn], at du er indskrevet på den uddannelse, som du er tildelt SU til.

Vi har imidlertid lagt vægt på, at det fremgår af det indsendte karakterblad, hvilke fag du har fulgt.

Vi er i den forbindelse opmærksomme på udtalelsen fra [Navn] vedrørende din studieplan, men finder, at denne ikke kan ændre vores vurdering af, at du ikke har været indskrevet på den uddannelse, som du er tildelt SU til.

Vi bemærker, at du den 17. maj 2019 fremsendte dokumentation for studieaktivitet med angivelse af "Interiør -Design", som ikke var den uddannelse, som du var indskrevet på, men derimod den uddannelse som du faktisk fulgte. Du har i de efterfølgende fire dokumentationsdokumenter anført "Tekstil – Mode" og på to af dokumenterne er anført "Gymnasieudbildung" med håndskrift. Uanset at styrelsen overså, at du havde anført "Interiør – Design" på din første dokumentation, hvilket må betragtes som en sagsbe-handlingsfejl, finder vi, at dette ikke kan medføre, at du har en berettiget forventning om at modtage SU, når afgørelsen om tildeling af SU er ugyldig på grund af en hjemmelsmangel.

Hvis det konstateres, at SU er udbetalt uberettiget, kræves SU tilbage i det omfang, at kravet ikke er forældet efter de almindelige forældelsesregler.

SU tildeles den uddannelse, som du har søgt om støtte til. Hvis du ikke påbegynder denne uddannelse, eller hvis du ændrer i din uddannelse, skal du søge om SU igen.

SU tildelt til en anden uddannelse, end den du har været indskrevet på, skal derfor tilbagebetales. Dette kan alene fraviges i helt særlige tilfælde, herunder berettiget forventning om, at du havde ret til SU.

Vi er opmærksomme på, at der bl.a. på [Navn]'s hjemmeside har fremgået urigtige oplysninger om, at alle deres uddannelser er godkendte som SU-berettigende, og at [Navn] flere gange har bekræftet over for styrelsen, at du har været optaget på den 3-årige gymnasiale uddannelse.

Vi finder, at denne vejledning om dansk SU ikke kan give dig en berettiget forventning om, at du havde ret til SU.

Der er i øvrigt ikke andre omstændigheder i din sag, som vi mener, kan medføre, at du har en berettiget forventning om at beholde den SU, der er udbetalt uberettiget.

Vi bemærker i den forbindelse, at det som udgangspunkt alene er vejledning fra den kompetente myndighed, der kan give en berettiget forventning om ret til SU. I dette tilfælde er den kompetente myndighed Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Vi er også opmærksomme på, at der er flere danske studerende, der er i samme situation som dig. Vi bemærker hertil, at det forhold, at der er/kan være flere studerende i samme situation som dig, ikke ændrer ved, at du skal tilbagebetale SU, som du ikke var berettiget til.

Sag nr. 8

Sagsfremstilling:

Den studerende havde søgt om og modtaget SU til uddannelsen Hantverksprogrammet, Textil & mode. Dette er en gymnasial uddannelse på 3 år.

Den studerende fulgte voksenuddannelsen Textil & Mode udbudt på samme uddannelsesinstitution. Denne uddannelse har samme navn, men er voksenuddannelsen af Textil & Mode og varer to år.

I dokumentation for studieaktivitet har hun angivet, at hun fulgte den toårige voksenuddannelse, som hun også faktisk fulgte.

På baggrund heraf standser styrelsen udbetalingen af SU og undersøger sagen og indhenter i den forbindelse oplysninger fra uddannelsesstedet. Styrelsen vælger at tilsidesætte den studerendes oplysninger om, at hun følger voksenuddannelsen, og genoptager udbetaling af SU.

Ankenævnet fandt, at hun havde været indskrevet på en anden uddannelse, end hun havde søgt om og modtaget SU til, og at hun derfor skulle tilbagebetale den modtagne SU for perioden indtil styrelsen undersøgte sagen.

Ankenævnet fandt, at hun ikke skulle tilbagebetale den SU, hun havde modtaget, efter styrelsen havde genoptaget udbetalingen af SU, fordi hun havde en berettiget forventning om, at SU for perioden fra juni 2020 og frem var modtaget med rette.

Afgørelse:

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fandt, at den studerende skulle tilbagebetale SU for perioden november 2019 til og med maj 2020. Hun skulle ikke tilbagebetale SU for perioden fra juni 2020 til og med november 2021.

Begrundelse for afgørelsen:

Perioden fra november 2019 til og med maj 2020

Vi vurderer, at du ikke havde ret til SU i perioden fra november 2019 til og med maj 2020. Du skal derfor tilbagebetale SU for perioden.

Vi har lagt vægt på, at du har ansøgt om og modtaget SU til en anden uddannelse, end den uddannelse, du har været indskrevet på.

Du har søgt om og modtaget SU til uddannelsen Hantverksprogrammet, Textil & mode (Gymnasial uddannelse på 3 år). Navnet og beskrivelsen af uddannelsen fremgår af din ansøgning om SU.

Vi vurderer, at du har været indskrevet på en voksenuddannelse, og ikke den SU-godkendte gymnasiale uddannelse, som du har søgt om SU til.

Vi har imidlertid lagt vægt på dine egne oplysninger om, at du gik på voksenuddannelsen, og oplysningerne i den indsendte studieplan, hvoraf fremgår, hvilke fag du har fulgt.

Hvis det konstateres, at SU er udbetalt uberettiget, kræves SU tilbage i det omfang, at kravet ikke er forældet efter de almindelige forældelsesregler.

SU tildeles den uddannelse, som du har søgt om støtte til. Hvis du ikke påbegynder denne uddannelse, eller hvis du ændrer i din uddannelse, skal du søge om SU igen.

SU tildelt til en anden uddannelse, end den du har været indskrevet på, skal derfor tilbagebetales. Dette kan alene fraviges i helt særlige tilfælde, herunder berettiget forventning om, at du havde ret til SU.

Vi er opmærksomme på, at der bl.a. på [Navn]'s hjemmeside har fremgået urigtige oplysninger om, at alle deres uddannelser er godkendte som SU-berettigende, og at [Navn] flere gange har bekræftet over for styrelsen, at du har været optaget på den 3-årige gymnasiale uddannelse. Vi finder, at denne vejledning om dansk SU fra en udenlandsk uddannelsesinstitution ikke kan give dig en berettiget forventning om, at du havde ret til SU i perioden fra november 2019 til og med maj 2020.

Der er i øvrigt ikke andre omstændigheder i din sag, som vi mener, kan medføre, at du har en berettiget forventning om at beholde den SU, der er udbetalt uberettiget SU i perioden fra november 2019 til og med maj 2020.

Vi bemærker i den forbindelse at det som udgangspunkt alene er vejledning fra den kompetente myndighed, der kan give en berettiget forventning om ret til SU. I dette tilfælde er den kompetente myndighed Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Vi er også opmærksomme på, at der er flere danske studerende, der er i samme situation som dig. Vi bemærker hertil, at det forhold, at der er/kan være flere studerende i samme situation som dig, ikke ændrer ved, at du skal tilbagebetale SU, som du ikke var berettiget til i perioden fra november 2019 til og med maj 2020.

Perioden fra juni 2020 til og med november 2021

Vi vurderer, at du ikke skal tilbagebetale den SU, som du har modtaget i perioden fra juni 2020 til november 2021, uanset at styrelsens afgørelse af 30. juni 2020 om at udbetale SU til dig fra juni 2020 og frem er ugyldig.

Der er ikke hjemmel i SU-loven til udbetaling af SU til en studerende, der går på en uddannelse, som ikke er godkendt til SU. Afgørelsen om at tildele dig SU lider derfor af en væsentlig mangel, og afgørelsen er ugyldig. Kun i helt særlige tilfælde kan en ugyldig forvaltningsafgørelse opretholdes.

Vi vurderer, at du har en berettiget forventning om, at SU for perioden fra juni 2020 og frem er modtaget med rette.

Vi har lagt til grund, at styrelsen ved brev af 19. maj 2020 stoppede udbetaling af din SU fra juni 2020.

Du har den 26. maj 2020 indsendt dokumentation for studieaktivitet. Du skriver heri blandt andet, at du går på voksenuddannelsen. Du har vedlagt en erklæring af 11. maj 2020 fra din tidligere studievejleder, hvoraf det bl.a. fremgår, at den toårige voksenuddannelse kunne suppleres med et ekstra år.

Styrelsen valgte imidlertid at indhente oplysninger fra [Navn]. De oplysninger, som blev afgivet af [Navn], medførte, at styrelsens ved afgørelse i e-mail af 30. juni 2020 oplyste, at de på baggrund af dokumentationen fra skolen havde afgjort, at du var berettiget til SU til din uddannelse, og at du ville modtage tilbageholdt SU.

Styrelsen har ved behandlingen af din sag begået væsentlige sagsbehandlingsfejl, da styrelsen vælger at lægge vægt på oplysningerne fra uddannelsesinstitutionen i stedet for at lægge vægt på de oplysninger, som du afgav.

Vi finder derfor, at afgørelsen af 30. juni 2020 om at tildele dig SU fra juni 2020 skal have virkning, uanset at det er en ugyldig forvaltningsafgørelse.

Du skal således ikke tilbagebetale den SU, du har modtaget fra det tidspunkt, hvor SU havde stoppet din udbetaling af SU, idet afgørelsen af 30. juni 2020 også gav dig SU med tilbagevirkende kraft for den SU, der var tilbageholdt.

Du skal, som det fremgår ovenfor, fortsat betale SU tilbage frem til det tidspunkt, hvor styrelsen stoppede din SU.